

ZAVEZNIKI VPADLI V ITALIJO

Iz zavezniškega glavnega stana v severni Afriki prihaja poročilo, ki pravi, da je angleška osma armada vpadla v Italijo. — Associated Press pravi, da so zavezniški vdarili čez morisko ožino zgodaj jutraj.

Kanadske in angleške čete so vdarele čez dve milj široko Messinsko morisko ožino, ki loči Sicilijo od Italijanske celine in prišle na evropsko celino v večjem številu prvič, odkar so po kapitulaciji francoske armade Angleži zapustili Francijo pri Dunkirku v juniju 1940. Sicer je bilo nekaj vpadov komandos, kakor n. pr. lanske leto pri Dieppe v Franciji, toda taki vpadi v tako veliki vojni ne pridejo v poštev.

Zavezniški so vpadli na Italijansko celino dva dni po četrti obletnici nemškega vpada na Poljsko in na dan četrte obletnice angleške in francoske vojne napovedi Nemčiji.

Kot znano, so bile kanadske čete odstranjene z bojišča na Siciliji nekaj tednov pred osvojitvijo Sicilije in njihov poveljnik general A. G. N. MacNaughton je tedaj rekel, da bodo njegove čete počivale in se pripravljale za nove in večje operacije.

Zavezniški glavni stan ni sporečil podrobnosti o izkrcanju čet, ali pa da bi čete pri tem zadale na kak odpor. Pri izkrcanju so pomagali aeroplani in bojne ladje.

Zavezniški aeroplani so več tednov bombardirali stopalo italijanskega škornja, kjer so se sedaj izkrcali Angleži in Kanadci, ter tudi vse glavne železniške proge in ceste, ki iz Kalabrije peljejo proti severu, tako da so že pričela prihajati poročila, da se Nemci umikajo iz južne Italije.

Južna polovica Italije ne bo prevelika ovira za zavezniške armade, kajti Nemci so se večinoma že umaknili iz južne Italije in prva črta, na kateri se bodo mogli Nemci uspešno braniti, je ob Po, ki teče v gorah Italiji od zapada proti vzhodu.

To črto je določil Hitler in se je zaradi tega pripravljal s svojimi generali, ki so mu priporočali, da se nemška armada umakne do Brenerskega prelaza in do prelaza sv. Bernarda in naj Italijo popolnoma izprazni.

Južne Italije se Nemci ne morejo več posluževati, ker so zavezniški aeroplani razbili vse železnice in ceste, ker imajo zavezniški veliko premoč v zraku, ker ima Italija preveč obrežja, pa premalo ladij, da bi ga mogle braniti in ker Nemci iz južne Italije ne morejo dobiti vojnega materiala.

Ako se bodo Nemci držali ob Po, tedaj bodo v svojih rokah (Nadaljevanje na 2. str.)

Ameriška infanterija na pohodu na Siciliji.

Rusi zmagovito napredujejo

Moskva naznanja, da je pet rdečih armad v svojem prodiranju proti zapadu preseka lo Kriansk—Kijev železnico 150 milj od Kijeva, je razbila nemško utrjeno črto pri Smolensku in napredovala 6 milj ter prebila nemško črto na dolžino 45 milj v Donecevem bazenu.

Včeraj so Rusi osvobodili nad 250 mest, trgov in vasi ter ubili 9000 Nemcev.

V svojem dnevnem povelju v četrtek je maršal Stalin naznanil, da je armada generala Nikolaja Vatutina zavzela močno utrjeno ukrajinsko mesto Sumi, 90 milj severozapadno od Harkova.

V Donecevem bazenu so Rusi osvobodili Lisičansk, Vorosilovgrad, Slavjanoserbsk in več drugih važnih mest, v svojem prodiranju ob Azovskem morju pa so zavzeli Mairpul.

Ker Rusi s tako naglico prodirajo proti zapadu, je jasno, da se Nemci umikajo iz celega Donecevega bazena proti Dnepru. Pri vsem tem pa ruska poročila pravijo, da se Nemci trdovratno branijo na čeli 600 milj dolgi fronti.

V sedanjih ofenzivah so prišli Rusi že do polovice poti od Stalingrada do poljske meje.

Položaj na Finskem

Stockholm, 2. sep. — Osem političnih strank Finske je danes obdržalo sestanek, na katerem so razpravljali privratno, brez nacijske, o kritičnem zunanjem stališču Finske in o agitaciji za separaten mir s Rusijo. Pričakuje se, da bo v parlamentu vstala kritika proti sedanjemu stališču vlade, toda kakše takojšnje spremembe večji opazovalci finske situacije vkljub temi ne pričakujejo.

HRVATOM SO ODPUSČINI ZLOČINI

Kakor pravi neko poročilo, ki je prišlo v Washington, nek hrvatski list 15. avgusta naznanja, da je dr. Ante Pavelić, poglavnik marionetne hrvaške države s posebnim odlokom vse oborožene sile odvezal vseh zločinov, ki so jih napravile od 10. aprila, 1941 do 27. julija, 1943.

List pravi, da ima ta odlok namen nabrati novih novincev in da velja za dezertarje in nepokorne vojaške, ako bi se vrnili k svojim polkom, ali pa bi se priglasili pri vojaških ali civilnih oblastih v namenu, da se zopet pridružijo svojim polkom v teku dveh tednov.

Po tem odloku pa ste dve izjemi v tej anonestiji, namreč: "Vsi oni, ki so izvršili kak zločin v namenu pomagati vnanjim ali notranjim sovražnikom ali njihovim zaveznikom in vsi oni, ki so bili vstrajni do dneva objave tega odloka."

Iz Slovenije

IZPRED VOJAŠKEGA SODIŠČA V LJUBLJANI

(Posneto iz ljubljanskega "Jutra" z 28. marca, '43.)
Vojaško vojno sodišče Vrhovnega poveljstva Oboroženih sil Slovenije-Dalmazija, odsek v Ljubljani, je izreklo naslednjo sodbo v zadevi proti:

1. Sestu Boštjanu, pok. Florjana in pok. Marije Žnidar, roj. v Bistrici 10. 1. 1875, bivajočemu v Kušnji (Trebeljnu), v zaporu.

2. Slaku Antonu, pok. Mateja in Petrič Amalije, roj. v Zabuškovi 16. V. 1908, bivajočemu na Rakovniku št. 40, v zaporu.

3. Petelinu Francu, pok. Josipa in Marije Koštomaj, roj. na Rakovniku 29. I. 1909, istotam bivajočemu, vrtnarju, v zaporu.

Obtoženi so bili:

a) prevratne družbe, ker so v okolišni občini St. Ruperta v nedoločnem času do 31. januarja 1. 1943 sodelovali pri združbi, naperjeni za nasilni prevrat političnega, gospodarskega in družbenega reda v državi;

b) sodelovanja v oboroženem krdelu, kjer so v istih okoliščinah bili člani oboroženega krдела in so vzdrževali zvezo z njim s tem, da so dobavljali oboroženim upornikom v okolici St. Ruperta obvestila;

c) poskušanja napada na življenje pripadnikov Oboroženih sil, ker so v Dobu 26. in 27. decembra 1942 v zvezi z uporniki poskusili napad na pripadnike Oboroženih sil in podpirali napad na posadko na gradu v Dobu, zaradi katerega je bilo ubitih 19 vojakov;

d) udeležbe pri devetih raznih ubojih, ker so v istih okoliščinah namerno podpirali napad na dobski grad ter so v zvezi z uporniki povzročili smrt 3 članov družine grofa Logotekija in šestih članov družine šentruperskega komi-

sarja Mauserja Josipa, ter izvršili pri tem razne okrutnosti;

e) namernega požiga, ker so v istih okoliščinah in na isti način povzročili požar na gradu v Dobu.

Slak Anton in Petelin Franc sta zaradi tega obtožena:

f) tatvine z obtežilnimi okoliščinami, ker sta se v dobi med 27. decembrom 1942 in 1. januarjem 1943 polastila zaradi obsebnega dobička drv, volne, sena, čevljev, voz in raznih drugih predmetov, ki sta jih odpeljala iz razvalin razrušenega gradu v Dobu, ter se okostila z opustošenjem poslopja in z umorom njegovega lastnika grofa Logotekija, članov njegove družine in vojakov, ki so tvorili posadko v gradu.

Iz teh razlogov je sodišče spoznalo Šesta Boštjana, Slaka Antona in Petelina Francu za krive sodelovanja v prevratni združbi ter pri oboroženem krdelu in jih obsodilo na skupno kazen dosmrtno ječe z vsemi zakonitimi posledicami.

Oprostila pa je Šesta Boštjana, Slaka Antona in Petelina Francu zločinov po c), d) in e) zaradi nedostatkov dokazov.

Odradilo je objavo pričujoče sodbe v izveščku v listu "Jutro".

Ljubljana, 20. marca 1943-XXI.

— Jugoslav Information Center

Pearson je dejal, da je bil celotni razljuten, nego Hull sam, ki je tudi dal Pearsonu jezen odgovor. Seveda ni predsednik niti enkrat imenoval Pearsonovega imena, toda izjavil je dokaj očitno, da se strinja s Hullov denunciacijo Pearsona, da je ta napisal v koloni o Hullovim naziranjih glede Rusije "velike in podle laži in potvorbe".

Roosevelt je potrdil, da je Hull imel prav in sam dejal, da je bila cela kolona o tem ena sama laž, ter da ta laž ogroža zavezniško slo-

go.

Pearson je v svojem odgovoru ponovil, "da so Rusi pretokani diplomati, ki so se polno zavedali Mr. Hullovega anti-sovjetskega naziranja. Ni bilo treba mene, da bi jim to povedal."

Kolumnist je dalje dejal, da je bil Litvinov odpoklican dolgo prej, kot je on pokazal s pristom na Hullove anti-sovjetske smernice, katere so vzrok naših impasivnih odnošajev z Rusijo. Poudaril je, da državni departament še vedno drži ru-

Washington čaka kaj ukre-
nejo Rusi glede konference

Washington, 2. sep. — Angleški premier Churchill in predsednik Roosevelt sta danes spet podzela nadaljevanje diskusij o političnih problemih, ki jih imata pred seboj. Oficialni Washington pa je medtem čakal, da vidi, kaj bodo ukre-

nili in rekli Rusi glede angleško-ameriških predlogov o možnosti obdržavanja konference treh sil še to leto.

Churchill je dospel iz Quebeca v Washington sinoči in je bil v pogovorih z Rooseveltom do ene ure po polnoči. Bila sta v predsednikov delavni sobi in predsednik je pustil na stran drugo delo, da je imel čas za razgovore s premierjem, s katerim bodeta imela še več konferen preden odide nazaj na Angleško.

S Churchillom je prišla v Washington tudi njegova žena.

Priatelj umorjenega Tresca zaboden

New York, 2. sep. — Ettore Manfredi, 61 let stari radijski naznanjevalec in prijatelj umorjenega protifašističnega uradnika Tresca, je bil zaboden, ko je prišel iz poslopja Labor

Temple na Vzhodni 14. ulici. Odpeljan je bil v bolnišnico Bellevue, kjer pravijo, da je njegovo stanje kritično.

Napad se je vršil ravno pred

početkom shoda, na katerem je govoril Norman Thomas in Angelica Balabanoff. Tema njunih govorov je bila: — Italy — Victory Through Revolution.

Kmalu po napadu se je prijavil policiji neki možki, ki je dejal, da je on zabodel Manfreda. Policija je moškega pri- držala za identifikacijo.

Predsednik Roosevelt ogorčen na časnikaarja Drew Pearsona

Washington, 1. sep. — Predsednik Roosevelt, ki je imel včeraj prvo časnikaško konferenco, odkar se je vrnil iz Quebeca, je ob tej priliki ostro prijel Drew Pearsona, znanega kolumnista, ki večkrat napoveduje politične dogodke v Washingtonu, ter tudi odprto o njih piše.

Pearson bi bil navzoč na omenjeni konferenci, toda na predsednikovo ožigosanje je odgovoril, ko hitro je bil informiran, da ga je predsednik Roosevelt imenoval lažnika zaradi članka, v katerem je Pearson obdolžil tajnika državnega departamenta Hulla, da goji anti-sovjetske simpatije.

Predsednik je dejal, da je Pearson kroničen lažnik in je bil celo bolj razljuten, nego Hull sam, ki je tudi dal Pearsonu jezen odgovor. Seveda ni predsednik niti enkrat imenoval Pearsonovega imena, toda izjavil je dokaj očitno, da se strinja s Hullov denunciacijo Pearsona, da je ta napisal v koloni o Hullovim naziranjih glede Rusije "velike in podle laži in potvorbe".

Roosevelt je potrdil, da je Hull imel prav in sam dejal, da je bila cela kolona o tem ena sama laž, ter da ta laž ogroža zavezniško slo-

go.

Pearson je v svojem odgovoru ponovil, "da so Rusi pretokani diplomati, ki so se polno zavedali Mr. Hullovega anti-sovjetskega naziranja. Ni bilo treba mene, da bi jim to povedal."

Kolumnist je dalje dejal, da je bil Litvinov odpoklican dolgo prej, kot je on pokazal s pristom na Hullove anti-sovjetske smernice, katere so vzrok naših impasivnih odnošajev z Rusijo. Poudaril je, da državni departament še vedno drži ru-

skeladje, akoravno Sovjeti zahtevajo, da se jih sprostijo. Vendar pa, pravi Pearson, je zadovoljen, če že mora on biti tisti "grešni kozel", ki je prisilil administracijo, da se je jasno izrazila o stvari v besedah, ker dejansko prej ni bilo jasnosti v tem pogledu.

Predsednik je dejal, da ni Pearson edini kolumnist in časnikaar v Washingtonu, ki nosi krivdo laži o državnem departamentu. To pomeni, kakor pravi washingtonski opazovalec, da je Bela hiša zadovoljna z državnim departamentom, ter da je Hullove postopanje odobreno od strani administracije.

Mr. Pearson, ki je znan žirom dežela, je bil tekom proteklega desetletja zvest in vnet pristaš New Deala in ta razkol priča, da leži za zadevo več nego trenutno razburjenje radi reporterjevega članka.

Predsednik je pred nedolgo enako ožigosal Samuela Graf-tona, ki je tudi prijatelj New Deala, ter liberalen kolumnist, ki je tudi kritiziral Hullove smernice oziroma njegovo stališče napram Sovjetom. Graf-ton je bil deležen kritike, ker je zapisal, da je italijanski Emanuel "moronski kraljiček", s čimer je dal administraciji priliko, da mu je povedala, kaj misli o njegovi kritiki državnega departamenta.

itd.

RDEČA ARMADA DALEČ NADKRILJUJE NEMŠKO

Kakor se glase poročila, ki jih je zadnje čase podala Moskva, ima rdeča armada pred seboj 2000 nacijskih divizij in preko 3000 letal, ki si prizadevajo zaustaviti prodiranje zmagovite sovjetske vojske.

Že od 12. julija, ko so Rusi začeli svojo poletno ofenzivo. Prisiljeno umikanje nemških armad iz Orela, Bryanska, Harkova, Taganroga, Belgoroda in Smolenska jih je stalo milijonov mož.

Ruski uspehi tekom letošnje ofenzive proti nacijem so pojasnjeni v poročilu United Pressa iz Moskve, ki podaja naslednja dejstva:

Rdeča armada je nenadno obelodanila, da ima sedemkrat toliko infanterijske strelske sile, kot jo je imela v letu 1939 artilerije trikrat toliko in letalske sile pa poseduje dovolj,

da lahko vzpostavi premoč v zraku v kateremkoli sektorju na dva tisoč milj dolgi ruski fronti.

Vse to je omogočila ruska produkcijska orojna in municija. Važni faktor je, da ruski vojni štab po 26 mesecih vojne nadkriljuje nacijsko vrhovno poveljstvo, ki je bilo smatrano za prvovrstno.

PORTUGALSKA V REDU ZA VOJNO!

Lizbona. — Vojna je menda zalezla v bistvo celemu svetu in tako je izjavila tudi Portugalska, da je pripravljena se boriti proti sovražnikom, ki bi jo napadli od zmag ali pa od znotraj.

Premier Salazar je uvedel strogo cenzuro in je opozoril tisk, da naj ne špekulira o kaki morebitni spremembi portugalske vnanje politike.

Londonski "Evening Standard" je pisal, da morda pomeni "mobilizacija" Portugalske, da se ta pripravlja, za napoved vojne Japonski v protest proti grozodejstvom v Macao in Timorju.

RAKETIRSTVO S PROSTITUTKAMI

New York. — Nobena stvar v družbi ni tako nizka in umazana, da se ne bi skušal kdo okoristiti z njo. Tukaj so odkrili, da se je odpuščalo prostitutke iz Kingston Ave. bolnišnice in se jih izročalo v privatno zdravstveno oskrbo gotovih zdravnikov, ki so imeli pri tem prav lepe dohodke.

Stvar sta odkrila in razgalila dva zdravnika, dr. Hyman Strauss in dr. Isaac Grunstein. Oba sta bila v zvezi s to bolnišnico ter sta imela priliko videti, kako se je odpuščalo okužene prostitutke na prosto, da to lahko nemoteno naprej okuževala mlade, s katerimi so prišle v stik.

V omenjeno bolnišnico so poslane vse pocestnice, ki so spoznane okuženi in spuščene ne smejo biti na prosto dokler niso popolnoma zdrave.

Zdravnika pa sta dejala, da sta preiskala 651 takih žensk, ko sta bila uposajena v bolnišnici in od teh žensk jih je bilo 109 odpuščenih prej, kot so bile proglašene zdravim. Odpustitev teh žensk so izposlovali privatni zdravniki potom urada za socialno higijeno in departamenta za zdravje.

Te ženske, sta rekla zdravnika, so nosile v sebi toliko klic bolezni, da so vkljub privatnemu zdravljenju mogle okužiti približno pol milijona možkih.

Početje bolnišnice je bilo razkrito po listu "Post", ki je na umazano zadevo opozorila zdravstvenega komisarja Stebbinsa. Dokazano je bilo obenem, da se je to raketirstvo s pocestnicami dogajalo že od leta 1936, ter da je dr. Benjamin A. Gilbert izposloval izpuštev velikega števila žensk, ki so bile poslane v omenjeno bolnišnico. Izposlovanje odpustitve je bilo v mnogih slučajih doseženo že nekaj dni po vstopu bolne ženske v bolnišnico.

Zupan La Guardia je bil razljuten nad to "prakso" in je dejal, da se mora ta "raket" ustaviti ter držati pocestnice v bolnišnici tako dolgo, da bodo zdrave. Medtem pa se bo ukrenilo kar potrebno glede postav, ki dovoljuje bolnišnici, da odpusti okuženo žensko pod pretezo, da se bo ta zdravila pri privatnem zdravniku.

Orožje za Portugalsko

Berlinski radio je dejal, da je despolo na Portugalsko precej novih zalog vojnega materiala iz Anglije.

Uredništvo.

GLAS NARODA

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovenc Publishing Company, (A Corporation)
Frank Baker, President; Ignac Hodo, Treasurer; Joseph Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

50th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.
Subscription Yearly \$7. Advertisement on Agreement.

ZA CELO LETO VELJA LIST ZA ZDružENE DRŽAVE IN KANADO:
\$7.—; ZA POL LETA \$3.50; ZA ČETRT LETA \$2.—.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno, nedelje in praznikov.

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1243

KDAJ BO MIR?

Kdaj bo prišel mir? Kdaj bo konec vojne? Tako se vsak dan izprašujejo milijoni ljudi, pa nikdo ne more odgovoriti.

Prvi svetovalec in zaupnik predsednika Roosevelta Harry L. Hopkins je mnenja, da bosta Nemčija in Japonska premagani leta 1945. Poleg tega pa pripomi, da bo vojna trajala še mnogo dlje, ako bi se na kak način Rusija odločila od zaveznikov.

Hopkins, ki je o tem napisal članek v American Magazine, pravi, da zavezniki ne bodo zadovoljni samo s tem, da prisilijo Osiške k predaji z zračnim bombardiranjem, temveč bodo vprizorili velike kopne, pomorske in zračne ofenzive in bodo tudi z veliko silo vdarili iz Anglije čez Rokavski preliv v Francijo in bodo Nemčijo popolnoma zdrobili in jo prisilili, da pade na kolena in prosí za mir.

Hopkins je stalni spremljevalec in svetovalec predsednika Roosevelta in že kdaj ve o Rooseveltovih in Churchillovih zaključkih v Quebecu in sedaj v Washingtonu ter o vojnem načrtu zaveznikov generalnih štabov, tedaj ve Hopkins. Zato tudi domačo fronto stvari pred domnevanjem, da se bosta Nemčija in Japonska kaj kmalu podali.

"Že nekaj časa je zrak migljaj v upanju na kmalošnji zmagi," pravi Hopkins v svojem članku. "Po mojem mnenju ga ne bomo še tako hitro imeli. Najmanj dve leti še ne. Delati moramo še težje, izhajati moramo z manj stvari, izgubljati več in več življenj."

Pravi, da so vsi poveljniki, razum zračnih, istega mnenja, namreč, da bo vojna še dolga.

"Toda ne bomo se posluževali samo zračne sile," nadaljuje Hopkins, "temveč bo združena ofenziva na kopnem, na morju in v zraku. V Franciji bomo imeli močno kopno armado, predno bomo zmagali in se bomo morali boriti za vsako ped zemlje na potu v Nemčijo."

"Mislim ni mogoče, da bi se mogla Kitajska brezkončno bojevati, ker se je bojevala že dovolj dolgo; ravno tako tudi ni mogoče pričakovati, da bi se Rusija bojevala brez konca, kajti bori se že dve leti in ima na nogah vso svojo armado."

"Rusija," nadaljuje Hopkins, "ta stebel vojne, se še vedno srdito bojuje. Ako izgubimo nji, niti za trenutek ne mislim, da bi vsled tega izgubili vojno, toda bi to premenilo moje prerokovanje glede časa za zmago. Potem seveda bi imeli pred seboj še dolgo vojno."

Temu nasproti pa pravi William Philip Simms, najbolj poznani ameriški časnikarski poročevalec in poznavalec vojne položaja, da konec vojne lahko pride prej, kot pa si mislimo. Pri tem navaja papeža Pija XII., ki je pozival n srode, naj bodo pripravljeni na mir, kajti boji so dossegli svoj višek.

Angleški minister za vojne informacije Brenden Bracken, ki je bil na konferenci v Quebecu, je rekel, da so tekom prve svetovne vojne ljudje svedeli brali poročila o bojih na raznih frontah, zjutraj pa so izvedeli, da je bila vojna končana.

Iz tega razloga tudi predsednik Roosevelt in Churchill vabita Stalina na sestanek, češ, da je nujno potreben. In ta sestanek diplomati naglo pripravljajo.

V Londonu o tem sestanku razpravljajo vnanji minister Anthony Eden, ameriški poslanik Winant in bivši ruski poslanik v Londonu Ivan M. Maitsky. In včeraj je državni tajnik Cordell Hull rekel, da se bo mogoče v kratkem sestel Eden z ruskim vnanjim komisarjem Vjačeslavom Molotovom.

Na eni strani so mnenja, da bo vojna še dolga, na drugi strani pa je mogoče pričakovati, da lahko pride konec vojne nepričakovano. Za mogoč nagel konec govore naslednja dejstva: Italija se lahko poda vsak dan; zavezniki lahko jutri napadejo nemško trdnjavo skozi Francijo, lahko vpadajo v Italijo, na Grško, ali pa skozi Norveško. Največ govore za to pa velike zmagi rdeče armade.

VPAD V ITALIJO

(Nadaljevanje s 1. str.)

obdržali tako industrijska mesta, kot so Milan, Turin, Genova in Bologna. V njihovih rokah bodo ostala tudi največja letališča, s katerih bi mogli zavezniki aeroplani bombardirati nemške kraje onstran Alp, ako jih zavzamejo.

Boji v dolini Po bodo najhujši, kar jih bodo zavezniki našli v Italiji. Na Siciliji so Nemci imeli tri divizije, v severni Italiji pa jih imajo mnogo več in mogoče kakih dvajset. Zavezniki imajo v Sredozemskem morju mnogo bojnih ladij, ki bodo mogle zalagati Borisa.

zaveznike armade na italijanski

oelin čez ozko Messinsko morsko ožino. Zavezniki pa bodo, ko si bodo osvojili južni del Italije, lahko vpadli v Jugoslavijo, ali pa na Grško, ali pa na Sardinijo in Korziko.

Regentstvo za kralja Simeona

Berlinska radio postaja je naznanila, da so ministrski predsednik Bogdan Filov in drugi bolgarski politični voditelji soglasno sklenili, da bo med tremi regenti, ki bodo vladali za mladoletnega kralja Simeona, ki je star šele 6 let, knez Ciril, brat pokojnega kralja Borisa.

Borba Jugoslavije

Piše E. D. KLEINERER

(OWI) — Ako je vse v redu, potem Heinricha Himmlerja ni tam. Kjer je on, tam pomeni, da je nemirna zona v Hitlerjevi zavzeti Evropi. In eden od zadnjih obiskov šefa Gestapa je bil posvečen Jugoslaviji, kjer Balkan vre najbolj močno.

Himmler je prišel v Hrvatiko, kjer je spremenil vladno Ante Paveliča, dal nekaj strojih navodil domačinom in italijanskim uradnikom, odredil delo vrsto grozot in vključil kot po navadi uporabo ognja in sablje proti celim vasem, in napravil osnutek propagandne kampanje proti nemiru.

Berlin ne more dovoliti, da v tem trenutku, ko preti anglo-ameriška invazija, Jugoslavija pride do prilike, da ma iznuze iz rok. Izguba Jugoslavije bi pomenila izgubo Balkana in izguba Balkana bi imela nepopravljive posledice. Balkan je važen ne samo kot izvor hrane in surovin, temveč je Balkanski polotok strateško najprimernejša pot za invazijo proti srednji Evropi, in same Nemčije. Naj samo zavezniška vojska dobi postojanko na Balkanu in trenutek za upor se bo bliskovito razširil po kontinentu.

V nobeni drugi deželi se Nemci nimajo boriti s tako splošnim uporom kot v Jugoslaviji; in to je edina dežela v Hitlerjevi Evropi, ki ima redno vojsko pod vodstvom vladne izgnanstvi. Guerile napadajo Nemce, Italijane in domače kvizlinge. V borbah ki se vodijo, so izgube težke in uničevanje veliko.

Himmlerjev obisk Zagreba hrvatske prestolnice, je je podprla akcija berlinskega zunanjega ministrstva, ki je poskušala na lahek način odstraniti nemire. In to s tem, da se postavi na čelo vlade popravljen vojda. Ze predhodno so brez uspešno poskušali dobiti takega človeka, dr. Vladka Mačka, vodjo hrvatske kmečke stranke. Ze takoj v začetku bi bili Nemci raje vporabili dr. Mačka kot pa Paveliča in njegove vstaške čete za svojo marioneto. Toda on je odklonil svojo pomoč Osiščem pri razdelitvi Jugoslavije, katere integralni del je bila Hrvatska skupaj s Slovenijo in Srbijo.

Eden od Mačkovih starih prijateljev in političnih sodelavcev ki je sedaj v Združenih državah, mi je pravil, da so njegovi pogledi na "neodvisna" — to je marionetno Hrvatsko, ostali nespremenjeni. In moje lastno poznanje in bližje opazovanje tega popularnega hrvatskega vodje jeklene volje mi ne dovoli nobenega

Studenec Blagoslava!

300 SVETIH MAŠ LETNO, za žive in mrtve člane Mlavo Zveze. Članarina za vsako osebo 10 ali 20 centov. (Nikdar ni potreba obnoviti). Upršite Vate sinova vojaka.

DRUŽBA SV. PETRA KLAVERJA za afrikanke mlajone
Department G
3624 W. Pine Blvd., St. Louis, Mo.

NA PRODAJ KROMATIČNA HARMONIKA

Mervarjev izdelek. 3 krat na oktavno uglasena. Močni nizki basi 3 krat uglaseni. Prevlečena z zeleno kristalnim celulozom, s zlato okrasbo.

Ena najlepših in najbolj harmonična, kar jih je ranjki Mervar kdaj izdelal in je še tako kot nova. Močan glas in lepo doneč. Velikost je 18 inčev.

Cena s kufrom vred \$200.—
Kdor pošlje varščino (bond), mu jo pošljem na 3 dnevno posključen.

JOHN RADEZ
741 North Hanch Street
Indianapolis, Indiana

suma, da ne bi žuganja, ki jih Gestapo uporablja, ostala brez učinka tudi za naprej, kakor so doslej.

In sedaj porabljajo Nemci bolj marljivo kot kdaj poprejšti svoj način, na katerega so se zmeraj naslanjali v svoji seriji zmag. Stoletja je že ta tehnika poznana makiavel-skim umom: "deli in zmagaj". Ta način je v Jugoslaviji, ki je dežela sestavljena od več raznih etničnih in verskih grup, posebno uspeva, ker izrablja priprosto zlovoljo in prirodne razlike.

V Srbiji pripada skoraj ves narod srbski pravoslavni cerkvi. Nemci so jih oddelili ter postavili marionetno vladno poznane grupe oportunistov, katerim stoji na čelu general Milan Nedić, in izigravajo Srbe proti Hrvatom. Hrvati so večinoma rimsko katoliške vere, tako da nacisti v svoji propagandi izkoriščajo verske in nacionalne razlike v svrhu delitve in vladanja.

Toda, so še drugi elementi, katerih se poslužujejo propagandisti Osiške v tem vrtnicu domače borbe, z namero, da naj se narod rajši bori med seboj, kot pa da bi se borili vsi skupaj proti skupnemu sovražniku in zavojevalcu. V Jugoslaviji je 1.100.000 Mohamedancev. Njih hujstajo Nemci tajno proti kristjanom. Tam so tudi židje, proti katerim ima Osiške vedno one in iste vrste politiko, ko spravlja anti-semitski del naroda do medseboj preprirov in hučih borh.

Nemci so izdelali odloke, ki določajo smrtno kazen za one Srbe, ki bi na katerikoli način pomagali srbskemu Judu. Veliko število Judov je pobegnolo v planine, kjer se borijo skupaj s svojimi sonarodnjaki v guerilskih oddelkih. Srbski narod je v večini pokazal veliko simpatijo za judovske žrtve nacističnega terorja in jim je pomagal v njihovem begu in skrivanju.

Brezmejna surovost Ante Paveliča na Hrvatskem, je že zdavnaj odstranila večino naroda od njegove kvizlinške vladavine. Odkar je bil Him-

mler na obisku pri Paveliču, ima ta Milana Budaka za ministra zunanjih zadev, ki je že dolgo časa nemško orodje, na mesto dr. Lorkoviča, ki je imel simpatije za Italijo. Nekaj časa je bil Budak minister v Berlinu. Njegova naloga je, da skuša prepričati Hrvate, da morajo podpirati Hitlerjevo borbo v obrambi zapadne civilizacije pred boljševizmom. In on bo govoril Hrvatom, neložično, kot po navadi delajo na cisti, da so komunisti v vzhodu. Judi, ki jih vadi Stalin, in da so britanski kapitalisti Judi, ki jih vodi Churchill.

Hitler raje zavzema dežele po metodi Trojanskega konja in je razdeli znotraj, namesto da bi je napadel od zunaj, kot je to moral narediti v slučaju z Rusijo. Pred kratkim se je zvedelo, da je bil Milan Aćimović, ki je bil nekoč minister notranjih zadev v Jugoslaviji, štiri leta na spisku plač za svoje izdajalsko delovanje. Francuosi v Neuhausenu, orodje nemškega Gestapa, ki je bil poprej nacistični generalni konzul v Beogradu in vodja pete kolone v predvojni Jugoslaviji, vodi sedaj celo srbsko industrijo; in Dragomir Stojadinović, brat prejšnjega premijera Milana Stojadinovića, ki je bil za Osiške, je sedaj z Nemci solastnik srbskega tiska.

Pred kratkim mi je rekel nek jugoslovanski državnik v izgnanstvu: "Jugoslavija je žirago plačala za svojo vojno. Po zmagi bo jugoslovanski narod pametnejši, ker se bo naučil, da so delitve med njimi, kakor v katolike, pravoslavne, jude in mohamedance, samo orozje v rokah mogočnega napadaleca. Hrvati, Srbi in Slovenci se morajo stisniti v eno enoto v ujedinjeni Jugoslaviji."

Neki jugoslovanski diplomat, katerega sem poznal v Ženevi, je pripomnil: "Zločini krivcev v Jugoslaviji se ne dajejo primerjati z nobenimi v zgodovini Evrope. Najbolj vroča želja vsakega Jugoslavana je, da za te zločine pride prava kazen."

Medtem pa jugoslovanska vlada v izgnanstvu drži konferenco in skuša obdržati slogo, da ne bi njihova medsebojna delitve privedla do slabosti in propada.

RAZGLEDNİK

Piše Anna P. Krasna

ŽALOSTNA OBLETNICA

Te dni so vsi listi prinašali posebne članke in opise, ki so se nanašali na zgodovino starih let te druge svetovne vojne.

Štiri leta vojne je dolga doba. Ko se je ta vojna pričela, je vladalo splošno mnenje, da bo to pot vojna kratka a destruktivna. Računalo se je, da bodo letala v kratkem času uničila mesta, ter da bodo morali celo plini igrati veliko vlogo, kar bo privedlo do splošnega uničenja vseh vojnoujočih se sil v najkrajšem času.

Spominjam se razgovorov z raznimi ljudmi in se skoro zgrozih ob misli, da so se nekateri bali, da bo vojna tako kratka, da mi tukaj ne bomo imeli od nje nobenega dobička. Sedaj, ko se je zavlekla še bolj, kot prva svetovna vojna, so menda vsi taki ljudje, ki poznajo vedno le sebe in svoje osebne interese, zadovoljni.

Če pa pustimo na stran bolj sebične ljudi in vzamemo v poštev tiste zavestne množice, ki težko čakajo, da bo te morije enkrat konec, tedaj se nam poraja upanje, da bodo te množice po tej vojni skrbne, da bo na svetu vzpostavljati trajen mir.

Seveda bodo evropske ljudske množice med onimi, ki bodo najbolj prizadete v tej vojni — da za enkrat niti ne govorimo o Kitajcih, ki prenašajo grozote vojne že skoro celo desetletje.

Amerika sama doma na terenu ne bo občutila strahote, ki jih prinaša vojna in radi tega se je bati, da morda ameriški glas za pravičen in trajen mir ne bo tako odločen in močan, kot bi moral biti. Premnogi ameriški delavci imajo sedaj priliko, da dobro služijo, med-

ČEŠKO MNENJE O POVOJNEM SVETU.

(ONA) — Čehoslovski ministriški predsednik Jan Šrámek, priporoča sodelovanje med Ameriko, Anglijo, obnovljeno Francijo in Rusijo, kot edino sredstvo za doseg harmonije v povojnem svetu.

O priliki četrte obletnice vojne, je obljubil preko radia na tuda doma, da bo imel priložnost "s svobodno izraženo voljo povedati, kako si želi urediti svojo državo."

"Ko bodo nemška četa pregnane iz vašega ozemlja," je dodal, "bodo z njimi izginili tudi vsi sledovi poganstva nacistične doktrine, ravnanja nasilnostnikov, ki se ne brigajo za zakon in vseh koncepcij o rasni in plemenski superiornosti."

Pozival je svoj narod naj vztraja in vzdrži naprej, ter tako pomaga približati zarjo onega dne, ko bodo Čehi zopet sami odločevali o svojih zadevah in o svoji usodi.

SONART REKORDI

Lepa Melodije!

64. M871—Na Mariborski polka
Kje so moje nočice.
Marška pegla—polka
Duquesne University
tamburica orkester

64. M875—Tereznika polka
Na planincu—valček
Jerry Kopritšek in orkester
Za tva cenik in cene plošč se obrnite na: JOHN MARSHALL, Inc., 462 W. 42nd St., New York

tem, ko delavci v Evropi sužnjijo totalitarcem. Nekaj nasravnega bo torej, da bo ameriški delavec gledal na stvar drugače, kot evropski mučeni proletarski siromak.

Rusija, katero se vedno postrani in direktno ter indirektno blati, da bi se tako ne zdelo navadnemu ljudstvu preveč vzorna, bo imela po končani vojni polne roke dela, da bo obnovila široka opustošena ozemlja, ki jih je poštepal tevtonski zavistni škorenj.

Štiri leta vojne je stalo Evropo zadušile milijone življenj in propadla so mogočna cesarstva. Vsi, ki smo šli skozi tisto težko dobo na terenu in blizu bojišč smo bili prepričani, da bo svet v bodoče skušal preprečiti ponovitev še ene alične svetovne tragedije in katastrofe.

Pa smo se motili. Komaj je ponehalo gumenje topov, že so poganjali iz tal novi zlobni izrodki, ki so svet zdaj vdrugič pogrnali v klanjavo.

Včasih se spominjam kako so ljudje malomarno gledali na bile stratežne priprave, ki so bile namenjene za klanje milijonskih množic. Če je človek zinit kaj socialnega v njih pristotnosti, so ga takoj postrani pogledali, češ; ne pridigaj. Nekateri so menili, da vojne so neizogibne, čemu se bi torej razburjali radi njih. Ljudje so se vedno pobijali in se bodo tudi v bodočnosti.

Danes, ko so za nami štiri leta krvave svetovne vojne, ki nima primere v zgodovini, se včasih človek zazdi, da ljudem vse krvave žrtve ne pomenijo več veliko. Tisoči, milijoni umirajo, so trpinčeni, lačni, bosonogi raztrgani, bolni... toda čut ljudi je onemel in otopen. Po radiju in v listih, na shodih in vsepovsod se ne čuje skoro nič drugega, kot govore, vesti, razprave in uganjanja o vojni, o povojnem svetu, o miru, itd. Ljudje pa bi že radi enkrat imeli mir pred vojno... da bi spet živeli normalno in bi ne poslušali vedno novic in razprav o vojni.

Zdaj, ko gre Rusom dobro in ostali zavezniki držijo očiščenike precej trdno za vrat, si ljudje med seboj že napovedujejo skorajšen konec vojne. Samo zato, ker so vsega že do grla siti. Kakor otrok cirkusa, če ga je vsaka teta v družini hotela vzeti s seboj, da se nagleda klovnov. In ta naveličnost navadnega človeka je zdaj, po štirih letih vojne najbolj nevarna... naveličen človek lahko sprejme mir, ki ne bo mir, ampak samo premirje, do drugega svetovnega požara.

ŠIVALKE

na moških klobnikih; dolga sezona. Vsaka dobi kite samo ene barve in blok za celo sezono. Stalno delo.

DARTFORD HATS

719 BROADWAY

NEW YORK CITY

9-3, 7, 8.

ALI PRISPEVATE SVOJ DELEŽ

RABIMO ŠIVALKE za izdelovati bolniške nočne srajce — pajamas, in bolnišarske uniforme. — To je Vaša priložnost. Stalno delo, dobra plača. — Za prekurno delo se plača čas in pol.

Vprašajte pri:
MELROSE COMPANY
355 BROADWAY
NEW YORK CITY

(5x)

SEDAJ LAHKO DOBITE
LASTNOROČNO PODPISANI KNJIGI
pisatelja Louis Adamič-a

ZA CENO \$2.50 ZA ZVEZER

"Two Way Passage"

V tej knjigi, ki je zbrala pozornost vsega ameriškega naroda, da je pisatelj navedel, kako bi bilo mogoče po medali vajet pomagati evropskim narodom. Iz vseh evropskih držav, tudi iz Jugoslavije, so prišli naslojenci v Ameriko in pomagali postaviti najbolj napredno in najbojnejšo državo na svetu. Sedaj je prišel čas, da Zdržene države pomagajo narodom, ki so jim pomagali do njihovega sijaja in moči. Pot na dve strani — kakor bi se mogel naslov knjige prevesti iz angleščine — je jako zanimiva knjiga in je priporočljiva vsakemu, ki razume angleško.

"What's Your Name"

"Človeški odgovori na vprašanje, ki se tiče sreče milijonov... Čitanje te knjige je bogato plačano." — Tako se je izrazil veliki ameriški dnevniki o tej knjigi.

Pri naročbi se poslužite naslednjega kupona

Posiljam Money Order za \$..... za lastnoročno podpisano (1) knjigo (1):

Moje ime

St. ulica ali Box št.

Mesto in država

"Glas Naroda"

216 W. 18th STREET NEW YORK 11, N. Y.

Kratka Dnevna Zgodba

Nikolaj Kopernik

Naši prosti ljudje zelo radi verjamejo trditvi, — ki je seveda tujega in nam sovražnega izvora — da Slovani nismo imeli nikakršnih znamenitih moč v prejšnjih dobah. Dasi je zgodovina pisana zelo pristranski in nam v škodo, bo vendar vsak, kdor pregleduje splošno zgodovino, prišel do zaključka, da so bili tudi med Slovani zelo znameniti moči in učenjaki, ki so mnogo pripomogli k kulturnemu napredku. Hus na primer ni bil manjši ali slabši reformator — takrat so bila verska vprašanja med prvimi — kakor je bil mnogo pozneje živeči Luter. Čehi, ki so bili v tedanji dobi skoraj popolnoma obkoljeni od močnejših sovražnikov, so pod vodstvom Žižke mnogokrat pogladi petkratno močnejše in dobro izurjene armade v beg. Žižka torej ni bil manj vreden v tem pogledu, kakor je bil Napoleon, in tudi ne manj, kakor sta bila Moltke in Hindenburg. A velikega vzgojitelja Romenškega, pa dosedaj še ni dosegel noben pedagog, kolikor jih je delovalo v moderni zgodovini.

Sedaj pa poglejmo drugega moža, ki je napravil začetkov novega veka pravo revolucijo v znanosti. Bil je to Kopernik, po rodu Poljak, torej sin takrat še prostega poljskega naroda — kajti morebitno slavo sinov nesvobodnih ljudstev si navadno prilastajo njihovi zatiralci, kar si je treba predvsem zapomniti in tudi omeniti, kadar je slišati koga govoriti o manjvrednosti Slovanov.

Nikolaj Kopernik je bil rojen 19. februarja 1473 v mestu Torunu, ležečem ob reki Visli. Torun je pripadal takrat poljski državi, a po razdelitvi Poljske je bil pruska lastnina. Ko je dovršil začetne šole v rojstnem mestu, kjer je bil njegov oče trgovec, je prišel 18 letni Kopernik na vseučilišče v Krakovu 1491. Učitelji so spoznali nadarjenega mladeniča, a kdo bi bil mogel slutiti, da bo odkazal zemlji drugo pot, kakor je imela po splošni sodbi do tedaj. Pozneje se je podal v Bolonijo na Laško, kjer se je učil prava ter se bavil poleg tega s svojim najljubšim predmetom, z zvezdoslovjem. Potem je študiral v Padovi zdravništvo, dovršil je v Ferrari visoke šole ter dobil naslov "doctor decretorum." Ko se je vrnil v domovino, je bil sprejet med horarje v Frauenburgu, kjer se je pečal do konca svojega življenja z razmišljanjem o soncu, zemlji, itd. Tu je umrl kot 70 letni starček 24. maja 1543. Pokopali so ga v Frauenburgu. V rojstnem mestu Torunu ima Kopernik spomenik s pomenljivim napisom.

Ljudje so si v starih časih predstavljali zemljo drugače nego danes; držali so se naukov, katere jim je zapustil stari zemljepisec in zvezdoslovec Ptolemej, živeč v Egiptu v drugem stoletju po Kristusovem rojstvu. Zato so imenovali to vedo ptolemejsko. Služila je kot podlaga vse zemljepisne in zvezdoslovne znanosti do Kopernika in še dalje. Prva in najbolj preprosta misel o zemlji je bila ta, da je zemlja

velika ravnina, nad katero središče sveta. 2. Zemlja ni vzhaja in zahaja solnce. Polagoma so sicer spoznavali, da zemlja ni ravna, ampak okrogla, toda živeli so v trdnem prepričanju, da stoji popolnoma v miru in da se vsi drugi nebeski svetovi pomikajo okoli nje. Temu se ni čuditi, saj je dobili še danes ljudi, ki ne verujejo, da bi se zemlja sukala v krogu okoli sonca. Težko se namreč sprijaznimo z mislijo, ki je nasprotna našemu čutilu.

Sedaj se je oglasil Kopernik, učen in pobožen mož, ki je vse svoje življenje opazoval in razmišljal o zemlji, soncu ter drugih nebeskih telesih. On pokaže zmoto, v kateri je bil ves svet, izpregovori besedo, ki bi se je takrat kdo drugi ne bil upal izpregovoriti. On odkrije resnico, ki nikomur ni prišla na um. Leta 1543 izda zanimivo knjigo "O gibanju nebeskih svetov." Pripravljeno jo je imel že dolgo prej, toda je ni hotel priobčiti, ker se je dobro zavedal posledice svojega odkritja, vedel je namreč, da je težko in nevarno nastopati proti priljubljenim starim zmotam. Skof iz Kulna in drugi prijatelji so mu prigovarjali, naj jo izda preje, on pa je čakal prav do zadnjega. Šele na smrtni postelji je videl prve tiskane pole. Knjiga je izšla v Nürnbergu na Bavarskem, ter je bila pozneje večkrat ponatisnjena.

Ljudje so strmeli, ko so stali Kopernikove čudna muhe. Kopernik je namreč vzel zemljo iz središča, ter jo postavil na periferijo ali na rob stvarjenja. Iz glavnega nebeskega telesa je napravil zemljo kot navadnega sončnega spremljevalca. Podrl je s svojim orjaškim duhom zastarano misel, da je zemlja vse, in da morajo drugi nebeski svetovi njej služiti. Sonce je središče vesoljnega stvarstva in ne zemlja — tako je trdil Kopernik. Pripomniti je treba, da Kopernik ni prav nič dvomil o svojem odkritju, ker je bil o tem popolnoma prepričan.

Marsikdo je takrat zmagjeval z glavo ter dejal: Mož ni pri zdravi pameti. Prav kakor so imeli petdeset let prej Kolumba za prismojnjene, ko je šel čez morje iskati nov svet, tako so sodili sedaj Kopernika. Svetne in duhovne oblasti niso mogle prikrivati razburjenosti, katere je povzročila ta nezasišana trditve. Ker se je zdelo ljudem skoro protinavarno in torej neverjetno, da bi se mogla zemlja vrteti, je nastalo hudo nasprotstvo. Katoliški učenjaki so bili razdeljeni: Kopernik je namreč knjigo posvetil tedanjemu papežu Pavlu III., zato takrat niso mnogo ugovarjali Kopernikovim naukom. Hude so se vedli protestanti, ki so začeli oster boj proti knjigi in takrat se živeči Luter je dejal o neki priliki: "Blaznež hoče vse zvezdoslovje prekučiti."

Takratna veda še ni imela pripomočkov, da bi jasno dokazala gibanje zemlje okoli sonca. Zato si Kopernikov velum ni mogel pridobiti prijateljev, ki bi zagovarjali velikanško odkritje. Posledica je bila, da so imeli še v celotnem 16. stoletju zemljo za nepremično.

A prišel je drug slavni mislec Galileo Galilei. Ki je na vseučilišču v Padovi odločno zagovarjal Kopernika in trdil brezpogojno naslednji dve rešnici: 1. Sonce je nepremično

Po novih mašah

Malo čudno se vam bo zdelo, ker pravim: po novih mašah, na mesto po novi maši. Vem da vam spanje še vedno sladijo prijetne sanje o novomašni slavnosti, katero smo preteklo nedeljo 19. avgusta obhajali v slovenski cerkvi v New Yorku.

Ves ta dan je bil posvečen novomašniku Rev. J. F. Selaku, njihovim staršem Mr. in Mrs. Selaku, njihovim sestram, in pa teti Mrs. Arčul in njeni družini, oziroma hratrancu in sestricam novomašnika.

Ker sem pa rekel, po novih mašah, mislim s tem, da smo bili newyorški Slovenci v kratkem presledku deležni dveh takih svečanih slavnosti, na katere smo vsi Slovenci lahko zelo ponosni.

Naj pri tej priliki dam izraz obžalovanja, ker se nisem mogel vdeležiti novomašne svečanosti Rev. Rudolfa Mačka, kateri prihaja iz ugledne Mačkove družine iz So. Ozone Park L. I.

Zabolelo me je, ko me je mamica novomašnika gospa Maček, ali pa kakor rada sliši "Franceljova Mica iz Jarš", očita joče vprašala, zakaj se nisem vdeležil novomašne slavnosti njenega sina.

Težko mi je biti vedno povsod. Nazadnje pa ni toliko važnosti za mojo malenkost ali sem navzoč ali ne, ker take slavnosti vedno brez mene dosegajo zaželjeni uspeh. In to vedno po zaslugah tistih, kateri so bolj važni ob takih priložnostih in bolj zmožni kakor pa jaz.

O tem sem se posebno pričel o novomašni slavnosti Rev. Rudolfa Mačka. Preda-pretaklo nedeljo 19. avgusta je vsa novomašna slavnost, katere se je vršila 16. maja t. l. pokazal v slikah tako prepričevalno, da sem se čutil kakor da bi bil navzoč, saj sem na slikah poznal skoraj vse obraze in celo novomašnika, s katerim sem že preje kot s bogoslovcem bil v družbi z njegovo mamico.

Da je bila cerkev in dvorana ob priliki te svečanosti do zadnjega kotička napolnjena, so preskrbele newyorške in brooklynske Jarše in Domžale na pa newyorška in brooklynska društva, katere so se korporativno vdeležile te svečanosti.

Ako napravim kaj pogrška v intencovanju teh društev ali posameznikov, mi oprostite. Postajam star in s tem tudi povprečen in pozabljen. Znano mi je pa, da so to svečanost povzročili s svojimi zastavami društvo sv. Josefa KSKJ; društvo sv. Anje; društvo Marije Pomagaj; društvo št. 84 SZZ; društvo št. 93 SZZ; in pa pevsko društvo "Slovan", katerega predsednik je Mr. Mike Pirnat po domače Franceljnov Miha iz Jarš, ki je tudi ponosni stric novomašnika Rev. R. Mačka.

Kolikor vem o življenju in vzgoji Rev. Mačka, je bil tih, vedno svoje vrste otrok in zelo

pokoren starišem; izvolil si je duhovniški stan brez prigovarjanja svojih starišev — vsaj tako mi je povedala njegova mamica.

Rev. Rudolf Maček je študiral teologijo v semenišču v Huntington, L. I.

Sedaj pa naj se vrnem nazaj na novomašno slavnost Rev. Jerome Selaka, ki se je vršila preteklo nedeljo.

Pretekli teden ste čitali poročilo, oziroma načrt te slavnosti, katero je priobčil v listu "G. N." župnik slovenske cerkve, Rev. P. Petrič. In v resnici je šlo vse natančno po načrtu. K temu načrtu, kateri mu je preje vstvarjal toliko skrbi, in kalil mirno spanje, je pol desetih so pred Selakovo veliko, ako ne vse pripomoglo do takega viška te slavnosti, pač naključje in pa sreča, ki se mu je tako rekoč sama ponudila. Po posredovanju nekoga hrvaškega rojaka je neki newyorški Irec posodil krasno karo za to slavnost, v kateri se je vozil novomašnik s svojimi stariši, in povzdignjeni kelih, simbol njegovega vzvišenega stanu, katerega je stojiče držala na svileni blazini njegova sestrična Tessie Arčul.

Tudi policijski urad je dal brezplačno 8 policajev, kateri so stražili novomašnikovo karo.

Da je ta slavnost dosegla višek, kateri se mora edino primerjati slavnosti otvoritve slovenske cerkve v New Yorku pred 27 leti, je veliko pripomogel slučaj, da je rojstni dom novomašnika, v katerem še danes živijo njegovi stariši, oddeljen le dobrih par blokov od

slovenske cerkve, baš primeren za tak veličasten spreved, ki v drugih slučajih radi prevelike oddaljenosti ni mogoč.

V dopisu mi ni moglo opisati vse podrobnosti tega spreveda in navesti imen vseh, kateri so bili dejansko vdeleženi pri tej slavnosti, in pa mašniški svečanosti, saj je bilo tako obširno in veličastno, da bi lahko nastala cela zgodba.

Vse eno naj pa povrsno omenim celi svečani spreved, od Selakovega doma pa do mašniškega oltarja.

"Po načrtu," pravijo Nemci, kadar se unikajo pred Rusi. Tudi tukaj je bilo po načrtu Rev. P. Petriča. Natančno, ob pol desetih so pred Selakovo hišo prikorakali kadetje Drum and Bugle Corps in s svojim vztrajnim igranjem so prizvali toliko občinstva, da je bila Prva Ave, skoraj zamašena.

Ker so v tem delu mesta ljudje zelo mešani, naj si bo po narodnosti ali pa po veri, me nekdo vpraša, zdelo se mi je, da je bil žid: "Ali ho po-greb?" — "Ne" sem mu odgovoril, "vstajenje bo!"

Nekako 10 minut pred deseto uro, sem ugledal na pragu Selakove hiše Grilovega Johna s križanim v roki. Ko je prestopil prag, se je iz ozke temne veže v spremstvu duhovščine prikazal novomašnik. To je bil tisti Frankie, ki je stotero in stoterokrat prehodil kot otrok tisto temno vežo, in ki ni nikdo polagal posebnih važnosti na njega. Sedaj je pa prestopil prag kot verski

(Nadaljevanje na 4. str.)

Proclamation

TO THE PEOPLE OF THE UNITED STATES

Proclamation

RECOGNIZING THE FACT that in carrying the war into enemy territory, we shall need greater amounts of money than any nation has ever asked from its citizens in all history, I, FRANKLIN D. ROOSEVELT, President of the United States of America, do officially proclaim that on Thursday, the ninth of September, 1943, the Third War Loan shall be launched.

As Commander-in-Chief, I hereby invoke every citizen to give all possible aid and support to this Third War Loan drive, not only so that our financial goal may be reached, but to encourage and inspire those of our husbands and fathers and sons who are under fire on a dozen fronts all over the world. It is my earnest hope that every American will realize that in buying War Bonds in this Third War Loan he has an opportunity to express voluntarily and under the guidance of his conscience, the extent to which he will "back the attack."

The American people supported well the first and second War Loan drives and in fact did even more than was asked of them. Our need for money now is greater than ever, and will continue to grow until the very day that Victory is won; so we must ask for more sacrifice, far more cooperation than ever before.

IN WITNESS WHEREOF, I have hereunto set my hand and caused the seal of the United States of America to be affixed.

DONE at the City of Washington, this twenty-sixth day of July, in the year of our Lord nineteen hundred and forty-three, and of the Independence of the United States of America the one hundred and sixty-eighth.

By the President:
CORDELL HULL
Secretary of State

Franklin D. Roosevelt

3RD WAR LOAN

15 BILLION DOLLARS
(NON-BANKING QUOTA)

Back the Attack WITH WAR BONDS

Starts Thurs. Sept. 9

POD SVOBODNIM SONCEM

ROMAN — Spisal: F. S. FINZGAR.

6

„Če zavijejo v hrib in dobe naše konje!“

Te misli se je prestrašil. Kakor kip je stal sredi grma in ni se mu rodila pametna misel. Ali polagoma se je umiril. Konjiki so krenili na desno k potoku. Napojili so konje, prebredli vodo in se spustili na drugem kraju v klanec. Iztok se ni gnil, dokler niso izginili v goščo.

Lahko bi bil pozval sedaj tovariša da bi se vrnil do konj in oddal naglo domov povedati, da bizantinska vojska ni daleč. Toda Iztoka je gnalo naprej. Morda za onim hribom tabori Hilbudij! Preštel bo njegove vrste, se vrnil in naznanil važno vest o vojski.

Vil se je kakor mačka in gnil dalje po najvišji travi, se skrival za grmičevje, se plazil po vseh štirih, pa zopet ležal, kadar je bil dosti v zavetju.

Sonce je tonilo, ko je stal pred gričem — zmučen in truden, da so se mu tresle mišice na stegnih.

Če sta tovariša prišla?

Zaskovikal je.

Oglasilo se je prav blizu na desni in levi isto skovikanje.

V klanec jih je zdržala temna loza. Plezali so ne-slišno po strmi rebri, in še preden je izginilo sonce, so bili vrh griča. Poslušajo. Vse tiho. Nekaj ptičev se je splašilo z vej, daleč nekje je zakruncal divji prašič.

Vležejo se na zemljo in nastavijo uho na prst.

„Topot! Topot! Kopita!“

Vsi hkrati so izgovorili.

Iztok vstane in spleza na drevo.

„Donavaj!“

Vzkliknil je skoro glasno.

Pred seboj je videl prostrano ravnino. Oklepajo jo je

v soncu žareč okvir — široka reka. Tam za ognjenim okvi-rom, prav na mestu, kjer je ležala čez vodo dolga črna proga — most — se je dvigal iz temne lise dim.

„Tabor vidim!“

Tovariša sta se razveselila; kakor divja mačka sta se

oglasila in začudila.

Iztok se je oziral, odkod klopota kopit. Še enkrat so

se vneli sonni žarki in žareča ploskev je izginila. Prav

takrat je tudi Iztok zapazil troje lučk, ki so se bližale hribu.

V silnem skoku so se vračali jezdeci poizvedovalci in so dre- vili krog hriba v ravnino, da bi čim prej dospeli v tabor.

Iztok je vesel in srečen zlezel z drevesa.

„Če so konjiki ovolali naše gradišče!“

„Strašno gonijo! Važna poročila neso. Vrnimo se!“

„Počakajmo še in odpočijmo se nekoliko. Mesec izide.

Rado nam privede konje naproti, morda še kaj čujemo in

vidimo!“

Mladi so legli na mah, vgriznili so kose ovčjega sira, si

poiskali sladkih korenin in govorili tiho junaške besede.

Naglo je legel mrak na zemljo. Na vzhodu se je že dvigal

mesec, še ves blede. Njegovo prepalo lice se je še balo sonč- nih žarkov, ki so jemali v rdečih plamenih slovo po nebu.

Topot konj je že zdavnaj ohmolnil.

„Pojdimo — Svarun je naročil, da se vrnimo z nočjo,“

sta silila mladea.

Iztok pa ni hotel. Z mladeniško svojeglavostjo se je ve- selil, da zapoveduje — prvokrat v življenju. Zato se ni zme- nil za očetovo naročilo. Hrepenel je po slavi in še važnejših

novic bi bil rad prinesel v tabor.

„Ne gremo še. Če pride Rado s konji, počakajte me,

jaz pa pojezdim za onimi tremi prav do mosta.“

Tovariša sta čezupila.

„Pomisl, Bizantince ga straži! Ujamejo te!“

Iztok se je na glas zasmel, da sta se tovariša plašno

oznala.

„Morana ti prizanesi! Iztok, ne tvegaj! Strihog naj

popihne tvoj prešerni smeh Hilbudiju na uho! Besi naj dvig

nejo volkodlake v sumi, pa nam zaskočijo pot in nas zvodijo.“

Tovariš, ki je tako govoril, je nehote segel z roko za vrat,

kamor mu je bila mati obesila tri mogočne merjakevle okle,

da bi ga čuvali pred uroki in besi.

Iztok se je prevrnil vznak in na čelu je obsvetila medla

mesecina smeh, poln dvoma:

„Morana — besi — volkodlake —“ so šepetale ustnice.

Da bi mu ti mogli škodovati? V era očetov — pa vendar —

zakaj se jih ne boji Hilbudij? — Zaklopil je oči, na čelo si je

položil sklenjene roke in molil z vročim vzdihom k Svetovitu

naj ga potolaži on, ki hkrati zre na vse štiri vetrove, ki vidi

v temni noči in gleda v jasno sonce, pa se mu ne skalijo oči.

„Tra—tra—tra!“

Vsi trije planejo na noge.

Vnovič: „Tra—tra—tra!“

Od daleč so se čule trzmebe.

Iztok je bil v trenutku vrhu drevesa. Napenjal je so-

kolje oči, zaplil jih je v črno liso za Donavo, kjer je prej

videl dim. Mesec je razžaril okolico. Zazrl je v motni luči,

da se usipljejo z onega vzvišenega prostora vsetlikajoče se

lučke. Vedno več — proti reki se zibljejo.

Hilbudij prihaja z vojsko!“

Iztok je planil z drevesa, v divjem teku so se zapodili po

bregu in skokoma bežali naravnost proti griču, kjer so bili

konji.

„Da bi prišel Rado,“ je siknil Iztok in se pogнал čez grm.

„Čuj, volk je zatulil!“

„Rado prihaja. Blizu je že. Hitro proti njemu!“

Vsi trije so se drevili s podvoženo silo v smeri, odkoder

so čuli volčje tuljenje. Oglasil se je zdaj pa zdaj kdo izmed

njih. Volk se jim je odzival, bliže in bliže so prihajali drug

drugemu. Kmalu so začeli hrzanje konj in sum trave. Od-

dihali so se in šli korakoma. Od daleč so že videli črne sence

ki so se hitro gugale po ravnini.

Iztok se je ustavil:

„Tovariši! Ne skušajte se z mojim konjem. Veste, da

je najboljši, kar jih je v taboru. Do jutra lahko prijezdite

v gradišče, jaz pa moram biti prej tam, da se hitro dvignejo

bojevniki in gremo nad Hilbudija!“

(Nadaljevanje prihodnjim.)

Po novih mašah

(Nadaljevanje s 3. str.)

voditelj in učitelj naukov Kris-
tinovih.

Veličastno in v pobudo dru-
gih narodnosti se je spreved
počasni pomik po 7. ulici na
Drugo Ave, kjer je zavil v 8.
ulico do altarja slovenske cerk-
ve.

Pri maši me je najbolj ga-
nil, kakor marsikaterega dru-
ga blagoslov, ki ga je novo-
mašnik podaril očetu in mate-
ri. V tej proslavi so bila kor-
porativno zastopana sledeča
društva: društvo Prosvetnega
društva; Društvo Presvetega
Imena; društvo sv. Jožefa; dru-
štvo sv. Petra; Oltarno dru-
štvo; društvo sv. Ane; društvo
Marije Pomagaj; društvo št. 84
SZZ društvo št. 93 SZZ. Po-
leg vseh teh društev se je te
nove maše vdeležila tudi Jad-
ranska Straža.

Pri cerkvenem pevskem zbo-
ru so pa sodelovali člani „Slo-
vana“ pod vodstvom Mr. I.
Hudeta.

Okoli 2 ure popoldne, je pa
bila cerkevna dvorana napol-
njena do zadnjega kotička po-
vabljenih gostov, kateri so se
pri težko obloženih mizah naj-
bolj zbranih jestvin in dobre
kapljice prav od srca zabavali
nad humorističnimi govori go-
vornikov. Ne rečem, da ravno
nad vsemi, saj med nami Slo-
venci se mora vedno kaj pripo-
titi, kar bi ne bilo potreba. Za
to bom radi ugleda in spošto-
vanja do te slavnosti zamolčal,
kar smo neprijetnega in nepo-
trebnega slišali, in bom raje
prihranil za tam, kjer bo bolj
pristožno.

Te novomašne slavnosti se
je tudi korporativno vdeležilo
dramatično pevsko društvo
„Domovina“ ki nam je pod
vodstvom dirigenta opernega
pevca Mr. Anton Šubeljna za-
pelo na odru cerkvene dvorane
ne pesmi: „Nazaj v planinski
raj“ in pa Handelovo „Alle-
luja.“

Poleg tega, da je „Domovi-
na“ veliko utrpele na izgubah
moških članov, kateri so si
moral nataktni vojaško uni-
formo je te dve pesmi tako moj-
strsko izvedla, da smo se na-

**Knjiga je posebno pri-
vlačna kot darilo za mla-
deniča, ki se zanima za
naravo**

V knjigi je natančno popisano živ-
ljenje posameznih živali, živčih na
suhem, v morju in v zraku, tako da
bo vsakdo, ki ljubi naravo in njeno
pestro življenje, knjigobral s velikim
zanimanjem, ker bo v njej našel mar-
sikaj iz življenja divjih živali, kar
mu dosedaj še ni bilo znano.

Prvotno je bilo namenjeno to ve-
liko delo izdati v petih knjigah, toda
je slednje lažja v eni sami knjigi, ki
pa pri vsem svojem skrajšanju prinaša
POPOLNI POPIS ŽIVLJENJA AME-
RIŠKE DIVJACINE.

Knjigo bo z užitkom bral levec, ker
nabava in popisuje vse živali, ki jih je
dovoljeno in prepovedano streljati;
farmer, ker so popisane živali, ki na
polju koristijo ali škodujejo ter sled-
nje ribe, ker so v knjigi naštet vse
RIBE, KI ŽIVE V AMERIŠKIH VO-
DAH.

Poleg poljudnega popisa in pripo-
vedanja vsebuje knjiga 327 SLIK (fo-
tografij); 6 slik v naravnih barvah,
v velikosti cele strani, ter ima 778
strani. Velikost knjige je 8 x 6 inčev.
Knjiga opisuje sečevce, ptice, ribe, ka-
če in živali, ki so ravnotežje na suhem
kot v vodi doma. — Vseznaka je v močno
plazno s slatimi črkami.

POMISLITE, TO KNJIGO LAHKO
DOBITE SEDAJ ZA CENO:

Sedaj \$3.50

Naročite pri:

**KNJIGARNI
Glas Naroda**
216 WEST 18th STREET
New York 11, N. Y.

vzoci kar spogledovali. Poka-
zalo se je, da k taki zmognosti
največ pripomore trdna vztraj-
nost članov in pa dober učitelj.
Zato bi ne bilo več kot ga-
lantno od strani slovenske jav-
nosti da se spomnimo „Domov-
vine“ kadar ona potrebuje po-
moči in sicer mislim njenih
prireditelj.

Na odru se je tudi prikazal
Penko-Grill Trio“ ki so nam
zaigrali par lepih na oglašene
harmonike, in s tem pripomog-
li do lepšega uspeha slavnosti.

Ko sem opazoval za mizo
pod odrom na slavnostnih se-
dežih novomašnika njegovo
mamico in očeta Mr. Selaka,
pri stranski mizi pa Mr. in
Mrs. Maček, katere sta bila
pred nekaj meseci deležna iste
slave kakor ona dva, so se mi
pričela vsiljevati v misel 30
letna zgodovina newyorških
Slovencev. Seveda, takrat smo
vsi bili 30 let mlajši. Nekateri
so imeli že družino, in se otro-
čičke vodili za roke v nemško
cerkev na 2. cesto. Da pa ne
bo preveč pobožno, naj po pra-
vici povem, da nekateri so jih
tudi v salon, saj je ona že tako
vedela kam gre, zato mu je iz-
ročila otroke v varstvo, da je
potem pripeljal papata domov.

Posebnih načrtov radi vzgo-
je in bodočnosti otrok ni imel
skoraj nobeden. Saj smo pri-
romali iz kraja, kjer je bilo
preobilo dela pa premalo jela.
Zato nismo znali in ne želeli
boljše, kakor smo imeli tukaj,
kjer smo se vsaki dan trikrat
do sitega najedli. To smo že-
leli tudi svojim otrokom. Zato
je svojega otroka skoraj vsak
kakor hitro je toliko dorastel,
poskušal spravi v tako de-
lavnico ali tovarno, da se nauči
služiti svoj kruh.

V resnici so po večini ameri-
ški slovenski otroci postali do-
bri in pridni delavci in roko-
delci, kateri vzgajajo že svoje
družine in lastneje lastne do-
move. Veliko jih je pa tudi,
ki so nas tako rekoč izena-
dili. Proti vsemu pričakova-
nju svojih starišev in javnosti,
so postali inženirji, kemiki
zdravnik, umetniki, advokati
in duhovniki.

Večina teh inteligentov se je
rodila v predmestjih, kjer je
bilo ceno stanovanje, vendar
pa največja vzgojna nevarnost
za dobrega otroka. In ravno
rad itega sem si nadel vpra-
šanje, ki me muči: „Ali se in-
teligenti rodijo ali se pa vzga-
jajo?“ Ali je pa po našem
majhnem številu ta veliki pri-
vesek inteligence odziv zdra-
vega in moralnega slovenske-
ga življenja?

Naj bo pa že kakor hoče, ve-
seli in srčni smo, da iz naših
vrst, vsaj do sedaj, ne prihaja
jo otroci kriminalnih rekordov
kakor čitamo imena otrok dru-
gih narodnosti, katerih stari-
ši so ravno tako priseljenci,
kakor mi in katerih otroci do-
stikrat doživijo svoje življenje
z 20 leti na električnem stolu.

Ne zamerite mi, ker sem to
vpletel v dopis novomašne sla-
vnosti, sem pač slabotič, ki se
marsikaterih misli ne morem
otresti.

In ravno radi takih misli, se
čutim dolžnega, kakor tudi vsi
drugi, Slovenci, da se s hval-
leznostjo in ponosom oziramo
na hiše, kakor je Mačkova in
Selakova, katere so nam v tem
kratkem presledku prinesle to
liko časti in ponosa.

Veliko bi še rad pripomnil
k temu, saj je tako prijetno pi-
sati dobro stran naših ljudi.
Vseeno se mi je pa dopis, tako
zavlekel, da se ga bojim izro-
čiti uredniku. Zato se zadovol-
jim še s kratkim opisom živ-
ljenja Rev. J. Selaka OFM.

V Frančiškanski red je sto-
pil meseca avgusta 1936. Slo-
vesne obljube je položil pri Ma-
riji Pomagaj v Lemont, Ill. 5.
septembra 1940. Prve višje
redove je sprejel 2. maja 1943;

NOVA IZDAJA Dobri Atlas je nujno potreben

... in ravno v
HAMMONDOVEM NOvem
Svetovnem Atlasu

NAJDETE ZEMLJEVIDE, KI SO TAKO POTREBNI, DA MO-
RETE SLEDITI DANAŠNJIM POROČILOM

Zbirka nanovo in lepo tiskanih zemljevidov v 7 barvah, kaže svet, kakoršen je
danes in vam pomaga razumeti zgodovinsko važno delovanje diktatorskih in
demokratskih vlad.

NEKAJ PÓSEBNIH VAZNOSTI

Sestav sveta—abecedni seznam
dežel, provinc—navaja površino,
prebivalstvo, glavna mesta in
kraj na zemljevidu.

Seznam mest in trgov—navaja
ime kraja, okraj, in državo, pre-
bivalstvo in kraj na zemljevidu.

Zastave vodilnih držav—v pol-
nih barvah, vsega skupaj 56; ce-
la vrsta narodnih barv.

ILUSTRACIJE—45 skrbno izbranih resničnih fotografij iz vseh
krajev sveta.

NOVO LJUDSKO ŠTETJE—Uradne številke glavnih mest in trgov
v Združenih državah in kaže primerjavo s starim štetjem.

Svet pripada ljudem, katerih rado-
vednost nima obzora

Ta atlas, ki sam sebe popravlja, ima namen
vedeti marsikatero nasprotujoča si vprašanja,
ki nastanejo v raznih razgovorih. Strani so
skladne svetovnega znanja in podajajo ra-
sežnost zemlje, prvine sončnega sestava, pokra-
stine in globoko oceanov in jezer, dolgotraj-
nejših rek in prekopov, površino poglavitnih
otokov in visokost svetovnih gor. Tu so odgo-
vori na mnoga današnja vprašanja.

Naročite pri:

Slovenic Publishing Company

216 West 18th Street

New York 11, N. Y.

S E D A J

40 centov

P O P O Š T I

V URADU — 35 CENTOV

48 VELIKIH STRANI

v mašnika je bil posvečen 15.
avgusta v Tehny, Ill, kjer so
Očetje sv. Duha, novo mašo pa
je pel 19. avgusta 1943 v slo-
venski cerkvi v New Yorku, v
kateri je župnik Rev. P. Petrič
kateremu je tudi cela naselbi-
na dolžna pohvale, ker je naj-
več pripomogel, da sta obe te
slavnosti dosegle tak svečan
višek.

Naj še tukaj omenim, da je
najbolj značilno pri tem, da
ste obe mamici novomašnikov
doma iz Jarš na Gorenjskem,
katerima iz srca čestitam, ka-
kor tudi Mr. Mačku in Mr. Se-
laku k hšnem blagoslovu.

F. R. V.

ZNIZANA CENA

za koračnico

**SOLDIERS ON
PARADE**

Kir seli, da se čim bolj razširi za

PIANO HARMONIKO

prirejena

koračnica

„MLADI VOJAKI“

Je Mr. Jerry W. Koprivšek uredil
v založnikom, da rojaki lahko do-
bijo knjigo po znižani ceni, to je

Sedaj 35c

Dva komada za 70 centov.

Naročite lahko tudi pri:

Slovenic Publishing Co.
216 W. 18th Street
New York 11, N. Y.

NEKAJ PODATKOV O HIMMLERJEVIH SS ČETAH.

(ONA) — Takozvana Waf-
fen SS, katero po navadi ime-
njemo SS-čete ali elitna gar-
da, je zdaj popoln gospodar
domače fronte v Nemčiji. Ta
del nemških oboroženih sil pa
danes ni več močna organiza-
cija onih tevtonskih nadjudi
o katerih je sanjal Hitler.

Akoravno bo ta SS armada
važno orodje strahovanja, ki
bo pomagalo šefu Gestape in
svojem poveljniku v izvrše-
vanju njegovih poslov v mini-
strstvu za notranje zadeve, je
ta četa danes vendar le še do-
mobraštvo dvomljive vredno-
sti.

Intenzivno rekrutiranje je
znižalo telesno in duševno
vrednost njenega članstva. Do-
dajmo, da so bile SS-čete v pre-
jnjih časih za nacistično „zunanj-
izraz tevtonske rase ali pa do-
brovoljci germanske rase,“ so
zdaj ta odlična svojstva izgu-
bili, kariti sverjeli so v svoje
vrste hrvaške muslimane in
Ukrajince iz Galicije. Prej so
sprejemali le prstovoljce, zdaj
pa nabirajo moštvo s silo, ali
pa, kot na Norveškem, Nizo-
zemske in v Belgiji, z izred-
no zapeljivimi ponudbami v po-
gledu privilegij za prehrano
rodin.

Začetni cilj SS-čet je bila
zaščita nacističnega režima.
Danes pa ščitijo le še Hitlerja
in njegove sodelavce. SS čete
so opremljene z najmodernejši-

**DRŽAVLJANSKI
PRIROČNIK**

Izšla je nova knjižica
ki daje poljudna navodila, kako
postati

ameriški državljan.

Poleg vprašanj, ki jih navadno
sodniki stavijo pri izpitu za dr-
žavljanstvo, vsebuje knjižica še v
II. delu nekaj važnih letnic iz
zgodovine Zedinjenih držav, v III.
delu pod naslovom Rame, pa
Proglaš neodvisnosti, Ustava Zedi-
nenih držav, Lincolnov govor v
Gettysburgu, Predsedniški Zedin-
jenih držav in Poedine države.

Cena knjižice je